ZDROWIE I ŻYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 20-21 (138-139). Rocznik IV. | Kraków, 20. 6. 1943 r.

Redaktor: Dr med. Max Seyffert, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Krakau, Albrechtstraße 11 a.— Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Krakau, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej.— Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73.— Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Krakau, — Prenumerata Zł. 3.— miesięcznie. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień.

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie", Krakau, Albrechtstr. 11 a, lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer. Krakau, Albrechtstr. 11 a.

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

TREŚĆ: Str.

Wskazówki dla lekarzy celem zwalczania duru

Nowo opracowane w Urzędzie Zdrowia Rzeszy.
Przedruk z „Reichsgesundheitsblatt" 1943 Nr 12, str. 179.

(Ciąg dalszy)

Jeżeli wyjątkowo przeprowadzenie chorego do szpitala nie jest możliwe, to należy go pomieścić w pokoju leżącym możliwie oddzielnie od reszty mieszkania. Musi się nie dopuścić do zbytecznego obcowania z chorym. Zwłaszcza dzieci nie powinno się nigdy dopuszczać do chorego na dur. Dzieci z domów lub rodzin, w których znajdują się chorzy na dur, należy powstrzymać od uczęszczania do szkoły i od innego rodzaju obcowania z innymi dziećmi, zwłaszcza na publicznych placach i drogach. Także dorośli domownicy chorego winni unikać obcowania z cudzymi dziećmi.

Nauczycieli, uczniów i pracowników szkolnych, (wszystkich zatrudnionych w szkole, którzy nie są nauczycielami jak np. dozorca szkoły), którzy chorują na dur, należy wykluczyć od uczęszczania do szkoły, tj. od wstępowania na nieruchomość szkolną. Obowiązuje to również wówczas, jeżeli zachorowali wśród objawów, które tylko nasuwają podejrzenie duru, jak również wówczas, jeżeli nie chorując wydzielają zarazki duru (wydalający zarazki).

Wymienione osoby wolno dopuścić do uczęszczania do szkoły i podobnych urządzeń dopiero wówczas, jeżeli według świadectwa lekarskiego już więcej nie należy się obawiać dalszego rozszerzania przez nie duru (por. dekret o chorobach zakaźnych w szkołach z 30 kwietnia 1942 — Reichsgesundheitsblatt 1942, 23 str. 446). Świadectwo lekarskie wolno wystawić dopiero wówczas, gdy conajmniej trzechkrotne badanie bakteriologiczne stolca i moczu, podjęte po wyzdrowieniu w odstępach 8-miodniowych, dało wynik ujemny.

Zdrowych nauczycieli, uczniów i pracowników szkolnych należy wykluczyć od uczęszczania do szkoły, skoro tylko w ich wspólnocie mieszkaniowej zdarzył się przypadek duru lub zachorowania podejrzanego o dur. Kierownikowi szkoły wolno jest dopuścić ich do uczęszczania do szkoły dopiero wówczas, jeżeli według opinii urzędu zdrowia nastąpiło odosobnienie chorego nie podlegające zarzutom i dezynfekcja nie podlegająca zarzutom.

Tak samo należy postępować odpowiednio z małymi dziećmi, kierowniczkami ogródków dziecięcych itd. Dalej od uczęszczania do szkoły, ogródków dziecięcych itd należy wykluczyć zdrowe osoby wydalające zarazki. Ponowne dopuszczenie należy uzależnić od zgody właściwego urzędu zdrowia.

Wszystkie te postanowienia odnoszą się także do przynależnych do Hitlerjugend odnośnie do ich udziału w służbie, uczęszczania do domów, obozów, kolonij wakacyjnych, ogródków dziecięcych i podobnych urządzeń.

Osoby, które wyzdrowiały, a były wykluczone od uczęszczania do szkoły, wolno dopuścić do szkoły i innych urządzeń dopiero wówczas, jeżeli poza tym najpierw wykąpały się lub dokładnie oczyściły, a ich bielizna, ubranie i przedmioty użytku osobistego podlegały przepisowej dezynfekcji.

Dalsze zarządzenia ochronne

Kto zetknął się z chorym na dur, jego bielizną lub jego łóżkiem, niech bezpośrednio potem umyje sobie dokładnie ręce płynem dezynfekującym.

Dla zapobiegania przenoszeniu choroby konieczne jest możliwie jak najprostsze wyposażenie pokoju chorego jak również łóżka chorego. Dywany i firanki najlepiej usunąć.

W pokoju chorego nie powinno się jeść i pić, a także powinno się zaniechać palenia tytoniu nie tylko ze względu na chorego, lecz również ze względu na uniknięcie zakażenia samego siebie.

W mieszkaniu chorego należy podjąć skuteczne kroki dla niedopuszczenia i wytępienia much, np. umieszczenie siatek okiennych, zawieszenie lepów, wystawienie muchołapek, szybkie usuwanie resztek jedzenia i śmieci. Por. także ulotkę „Plaga much i jej zwalczanie" wydaną przez Urząd Zdrowia Rzeszy, nakładem Juliusza Springera, Berlin.

Wysyłanie listów z pokojów chorych na dur jest na ogół wzbronione, albo dopuszczalne tylko po zdezynfekowaniu pism w aparatach z gorącym powietrzem. Przedmiotów nie wolno usuwać z pokoju chorego albo wolno je usuwać tylko po dezynfekcji.

Aby przeprowadzić skuteczne zapobieganie chorobie, należy położyć szczególny nacisk na żywienie się potrawami i napojami (woda do picia, mleko itd.) przygotowanymi bez zarzutu. Przed jedzeniem i po oddaniu stolca należy troskliwie umyć ręce przy użyciu środka dezynfekującego.

Zachowanie się personelu pielęgniarskiego

Osoby, które nie mają nic wspólnego z pielęgnacją chorego, nie powinny wchodzić do jego pokoju. Osoby obarczone pielęgnacją lub dozorowaniem chorego na dur muszą nosić odzienie wierzchnie dające się prać, lub fartuchy z ramionami ochronnymi, które to fartuchy przykrywają całą przednią powierzchnię ciała, oraz stale przestrzegać jak największej czystości. Jeżeli dotknęły się one chorego lub jego bielizny, lub używanych przez niego przedmiotów względnie naczyń, albo usunęły wypróżnienia chorego, muszą dokładnie wymyć i zdezynfekować ręce. W tym celu w pokoju chorego winna stać w pogotowiu miednica z płynem dezynfekującym.

Każdorazowo przed opuszczeniem pokoju chorego należy zdjąć ostrożnie odzienie zwierzchnie i zostawić je w pokoju, ręce należy przez 5 minut dokładnie szczotkować w roztworze dezynfekującym, a następnie umyć ciepłą wodą z mydłem. Opuszczanie pokoju chorego bez tego przygotowania jest jak najsurowiej wzbronione. Osobom pielęgnującym nie wolno w pokoju chorego ani jeść ani pić.

Osoby wydalające zarazki

Lekarz winien pouczyć wydalających zarazki o niebezpieczeństwie, jakie oni przedstawiają dla swego otoczenia. Pouczenie winno się też rozciągać na to, że wydalający zarazki, dla uniknięcia przenoszenia na swe otoczenie prątków wydalanych przez siebie, musi przestrzegać następujących zasad ostrożności:

a) po każdym oddaniu stolca i moczu, jak również przed każdym przygotowywaniem potraw i przed jedzeniem winna osoba wydalająca zarazki dbać o dokładne umycie rąk (dokładne mycie mydłem, osobne ręczniki), aby nie przenieść prątków durowych na środki spożywcze lub inne przedmioty,

b) użytą bieliznę osobistą i pościelową wydalających zarazki, jak również używane przez nie ręczniki należy przechowywać osobno i wygotować przed praniem z pozostałą bielizną domową.

Osoba wydalająca zarazki powinna wyłącznie sama używać swego łóżka, swej bielizny osobistej i swego ręcznika. Winna ona w miarę możliwości sama dbać o ścielenie swego łóżka i odkładanie swej zużytej bielizny. Jeśli tego dokonują inne osoby, to muszą one każdorazowo natychmiast umyć ręce płynem dezynfekującym i szczotką.

c) W ustępie używanym przez wydalającego zarazki musi zawsze znajdować się papier klozetowy i musi być przez niego używany.

Wydalający zarazki winni dezynfekować regularnie swój oddany mocz i stolec w taki sam sposób, jak tego wymaga się u chorego, dopóki lekarz urzędowy na podstawie badań bakteriologicznych nie oświadczy, że nie należy już obawiać się zakażenia.

Wydalający zarazki powinien oddawać stolec i mocz możliwie tylko do ustępu. W ustępie winien istnieć dla niego osobny ręcznik i miednica do mycia rąk. Deska do siedzenia i przykrywa w ustępie muszą nadawać się do mycia i stale być utrzymane w troskliwej czystości. Winno się je tak samo jak uchwyt drzwi ustępu często zmywać płynem dezynfekującym.

Jeżeli wydalający zarazki jest zmuszony do oddania stolca czy moczu pod gołym niebem, to nie powinien tego robić do wód wolnopłynących, ani też do ogrodów jarzynowych czy owocowych.

Wydalających zarazki należy skłonić, aby według wskazówek urzędu zdrowia w regularnych odstępach czasu dawali próby swego stolca i moczu do badania bakteriologicznego.

Wydalających zarazki nie należy zatrudniać w zakładach wytwarzających lub sprzedających środki żywności i używki, np. w sklepach artykułów spożywczych, mleczarniach, zakładach zaopatrujących w wodę itp. Nie powinni oni dotykać rękami środków żywnościowych przeznaczonych dla innych ludzi.

Według § 13 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych Rzeszy o zwalczaniu choroby zakaźnej z 1 grudnia 1938 r. (Reichsgesetzblatt 1938 I. str. 1721) można wydalających zarazki poddać szczególnemu nadzorowi zdrowotnemu, powtarzanemu badaniu lekarskiemu, zobowiązaniu do dezynfekowania wydalin zawierających prątki, ograniczeniom komunikacyjnym i pozostałym jeszcze wymaganym prawidłom zachowania się. Według szczególnego zarządzenia nie wolno im działać przy uzyskiwaniu lub obrabianiu środków spożywczych w taki sposób, który pociąga za sobą niebezpieczeństwo, że prątki zostaną przeniesione na inne osoby lub na środki żywnościowe. Miejscowa władza policyjna może zarządzić odosobnienie takich wydalających zarazki, którzy nie przestrzegają wydanych im prawideł zachowania się i przez swój stan zagrażają otoczeniu.

Wydalających zarazki należy wykluczyć od uczęszczania do szkół itd. Ponowne dopuszczenie przy istniejącym nadal wydalaniu należy uzależnić od orzeczenia właściwego urzędu zdrowia.

Wydalającym nie wolno trudnić się pielęgnowaniem chorych.

Właśnie osoby wydalające zarazki, które nie są już chore, lub w większości wykonują swój zawód, tworzą stałe wielkie niebezpieczeństwo dla swego otoczenia. Są one obowiązane dbać o to, aby w ich otoczeniu nie wystąpiły żadne nowe zachorowania, za które można by je pociągnąć do odpowiedzialności. Wydalający prątki podlegają stałemu nadzorowi ze strony właściwego urzędu zdrowia.

Wydalającym zarazki zaleca się zaznajomienie z następującymi ulotkami urzędu zdrowia Rzeszy:

„Ulotka dla wydalających zarazki duru, paraduru i czerwonki jak również zarazki bakteryjnego zatrucia artykułami żywnościowymi".

„Ulotka o pośrednictwie pracy dla wydalających zarazki".

(Obie ulotki można nabywać w Reichsverlagsamt Berlin NW 40, Scharnhorstr. 4.)

Obrót środkami żywności

W pomieszczeniach, w których przebywają chorzy na dur, albo w bezpośredniej bliskości takich pomieszczeń nie wolno przygotowywać, przechowywać lub sprzedawać środków żywności. Wydalających zarazki nie wolno zatrudniać przy uzyskiwaniu, przygotowywaniu i sprzedawaniu środków żywności.

W czasie epidemii duru należy z naciskiem odradzić picia wody, która nie pochodzi z przewodu bez zarzutu, jak również spożywania mleka, owoców i jarzyn w stanie surowym. Środki żywności należy chronić przed dostępem much.

Także mleko z zagród, w których zaszły wypadki duru, może być nosicielem zarazków. Sposobność do większego rozpowszechnienia istnieje naturalnie wówczas, jeżeli zakażone mleko dostarcza się do mleczarni a ta oddaje je większemu kołu klientów. Także mleko ze sklepu mleczarskiego lub sklepu z przystawkami może być niebezpieczne, jeżeli i dopóki w przynależnym mieszkaniu znajduje się chory na dur. Dlatego osoby zatrudnione w mleczarniach, sklepach z mlekiem i przystawkami winny troskliwie powstrzymywać się od każdego zetknięcia z chorymi na dur. Jeżeli wyjątkowo nie mogą uniknąć zetknięcia się, to muszą przed ponownym podjęciem zatrudnienia zmienić odzież, a ręce jak najdokładniej umyć i zdezynfekować.

Epidemie wywołane przez zakażoną wodę i mleko odznaczają się często gwałtownym wybuchem i tym, że obszar epidemii pokrywa się na ogół z obszarem zaopatrzenia dotyczącego źródła wody lub mleczarni.

Przewożenie chorych na dur

Chorych na dur przewozić należy, o ile to możliwe, w wozie do przewożenia chorych. Dla przewożenia chorych na dur nie powinno się z reguły używać pojazdów publicznych (dorożek, wozów tramwajowych itp.). Jeżeli to musiało się wyjątkowo zdarzyć, to należy jak najprędzej dokonać dokładnej dezynfekcji płynem dezynfekującym.

(Dokończenie nastąpi)

Bekanntmachungen
und Verordnungen, die den Gesamtumfang der Gesundheitskammer betreffen

Gesundheitskammer im Generalgouvernement

Krakau, den 8. Juni 1943.

RUNDSCHREIBEN Nr. 76

Betr.: **Kraftstoffzuteilung för sanitäre Zwecke.**

Die Kraftstoffzuteilung ist ab 1. 5. 43 auf eine neue Basis gestellt und zwar weitgehendst dezentralisiert worden. Verhandlungen mit der Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse haben zu folgendem Resultat geführt:

Die Kraftstoffzuteilung für sanitäre Zwecke rangiert hinter Ernährung und Bahnhofsräumung an dritter Stelle und ist demnach als besonders kriegswichtig zu betrachten. Dementsprechend können die dafür benutzten Kraftfahrzeuge bis zu den Höchstsätzen der neue Verbrauchsordnung (graues Buch) beliefert werden. Bewilligungsstellen hierfür sind in allen Fällen die untersten Wirtschaftsbehörden, also die Wirtschaftsämter in den Kreisen und Städten. Reicht die normale Höchstmenge für den beabsichtigten Zweck nicht aus, so ist ein weitergehender Antrag an die Abtlg. Wirtschaft des Distrikts zu richten, die dann nach Anhörung der Distriktsgesundheitskammer entscheidet, ob dem Antrag stattgegeben werden kann. Diese Anträge sind ausführlich zu begründen. Es ist selbstverständlich, daß bei der starken Verknappung von Treibstoffen nur in dringendsten Fällen davon Gebrauch gemacht werden darf. Reichen auch diese Mengen in einzelnen,

Obwieszczenia
i rozporządzenia dot. całokształtu Izby Zdrowia

Izba Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie

Kraków, dnia 8 czerwca 1943.

OKÓLNIK Nr. 76

Dot. **Przydziału materiałów pędnych dla celów sanitarnych.**

Przydział materiałów pędnych od 1 maja 1943 oparto na nowej podstawie, a mianowicie jak najdalej go zdecentralizowano. Układy z Urzędem gospodarowania wyrobami chemicznymi doprowadziły do następującego wyniku:

Przydział materiałów pędnych dla celów sanitarnych idzie na trzecim miejscu za wyżywieniem i opróżnianiem dworców kolejowych, i stosownie do tego należy go uważać za szczególnie ważny pod względem wojenym. Zgodnie z tym używane dla tego celu pojazdy mechaniczne mogą otrzymywać materiał aż do najwyższych stawek nowej ordynacji spożycia (książka szara). Tą władzą zezwalającą są we wszystkich przypadkach najniższe władze gospadarcze, a więc urzędy gospodarcze w powiatach i miastach. Jeżeli normalna ilość najniższa nie wystarcza dla zamierzonego celu, to wniosek dalej idący należy skierować do Oddziału Gospodarki Okręgu, który wówczas po wysłuchaniu Okręgowej Izby Zdrowia rozstrzyga, czy wniosek ten można załatwić przychylnie. Wnioski te należy wyczerpująco uzasadnić. Rzecz oczywista, że przy silnym zmniejszeniu się materiałów pędnych wolno z tego robić użytek tylko

besonders gelagerten Fällen nicht aus, dann ist der Antrag an die Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse im GG., Krakau, Westring 42, zu richten, welche hierzu die Gesundheitskammer im GG. vorher hort.

Die Regelung gilt für alle Kraftfahrzeuge, welche im Gesundheitsdienst gefahren werden, also sowohl für die Wagen der praktischen Ärzte als auch für d'e Wagen, die in der Seuchenbekämpfung und im Krankentransport benutzt werden. Eine gleiche Regelung gilt auch für die Krafträder. Nach demselben Verfahren sind für Sonderaktionen tätige Kraftwagen bevorzugt mit Benzin zu beliefern.

Die Kraftstoffversorgung auf dem sanitären Sektor ist damit absolut gesichert und erreicht mengenmäßig überall einen notwendigen Satz.

Ich brauche nicht noch einmal darauf hinzuweisen, daß Fahrten zu privaten oder anderen nicht rein dienstlichen Zwecken selbstverständlich auf das schärfste untersagt sind und Strafverfolgung nach sich ziehen.

Ferner teilt die Kammer mit, daß 10 Holzgas-Generatoren zum Einbau in Kraftwagen zur Verfügung stehen. Anforderungen sind direkt an die Kammer zu richten.

Geschäftsführender Leiter:
Dr. Seyffert

w najbardziej koniecznych przypadkach. Jeżeli w poszczególnych przypadkach specjalnych także i te ilości nie wystarczą, wówczas należy wniosek skierować do Urzędu gospodarowania wyrobami chemicznymi w GG., Kraków, Westring 42, który to urząd przedtem wysłuchuje Izbę Zdrowia w GG.

To uregulowanie obowiązuje dla wszystkich pojazdów mechanicznych używanych w służbie zdrowia, a więc zarówno dla wozów lekarzy praktykujących jak też dla wozów, których używa się w walce z epidemiami i do przewożenia chorych. Takie samo uregulowanie obowiązuje też dla motocykli. Według tego samego postępowania należy zaopatrywać w benzynę w sposób uprzywilejowany pojazdy mechaniczne czynne dla akcyj specjalnych.

Tak więc zaopatrzenie w materiały pędne na odcinku sanitarnym jest absolutnie zapewnione i ilościowo osiąga wszędzie poziom konieczny.

Zbyteczne jest wskazywać jeszcze raz na to, że jazdy dla celów prywatnych lub innych nie czysto służbowych są — rzecz oczywista — jak najsurowiej wzbronione i pociągają za sobą ściganie na drodze karnej.

Dalej Izba zawiadamia, że istnieje do dyspozycji 10 generatorów na gaz drzewny do wstawienia w pojazdy mechaniczne. Zapotrzebowanie należy kierować bezpośrednio do Izby.

P. o. Kierownika:
Dr. Seyffert

Gesundheitskammer
im Generalgouvernement

Krakau, den 8. Juni 1943.

RUNDSCHREIBEN Nr. 77

Betr.: **Krankentransport für Deutsche is Krakau.**

Der Krankentransport von Deutschen im Stadtbereich Krakau erfolgt nach wie vor durch die Rettungsgesellschaft Krakau, Ostring 19, Fernruf 111-11. Außerdem steht dem Distriktskrankenhaus neuerdings ein eigener Wagen zur Verfügung. Damit keine Fahrten ausgeführt werden, die nicht unbedingt notwendig sind, muß der Arzt den Wagen selbst fernmündlich anfordern oder den Angehörigen des Kranken die Notwendigkeit kurz bescheinigen. In Ausnahmefällen, wenn die Wagen der Rettungsgesellschaft nicht einsatzfähig sind, ferner in allen infektiösen Fällen, wird der Krankentransport durch die Städtische Krankenhäuser (Dr. Fischer, Fernruf 152-70/73) durchgeführt.

Geschäftsführender Leiter:
Dr. Seyffert

Izba Zdrowia
w Generalnym Gubernatorstwie

Kraków, dnia 8 czerwca 1943.

OKÓLNIK Nr. 77

Dot.: **Przewożenia chorych Niemców w Krakowie.**

Przewożenie chorych Niemców na obszarze miasta Krakowa odbywa się jak przedtem przez Krakowskie Towarzystwo Ratunkowe, Ostring 19, telefon Nr. 111-11. Ponadto Okręgowy Szpital uzyskał ostatnio własny wóz do dyspozycji. Aby nie dokonywano jazd, które nie są bezwzględnie konieczne, musi lekarz sam telefonicznie zażądać wozu, albo domownikom chorego krótko poświadczyć tę konieczność. W przypadkach wyjątkowych, jeżeli wozy Towarzystwa Ratunkowego nie są do użycia, dalej we wszystkich przypadkach zakaźnych, transport chorych przeprowadzają szpitale miejskie (Dr. Fischer, tel. 152-70/73).

P. o. Kierownika:
Dr. Seyffert

Gesundheitskammer
im Generalgouvernement

Krakau, den 9. Juni 1943.

RUNDSCHREIBEN Nr. 78

Betrifft: **Ausstellung von ärztlichen Attesten.**

Es taucht erneut die Frage auf, ob es zulässig ist, Kranken die Arbeitsunfähigkeit rückwirkend zu bescheinigen. An und für sich liegt es auf der Hand, daß es sich im allgemeinen nicht rechtfertigen läßt. Jeder Kranke muß in der Lage sein, am Tage seiner

Izba Zdrowia
w Generalnym Gubernatorstwie

Kraków, dnia 9 czerwca 1943.

OKÓLNIK NR 78

Dot.: **Wystawiania świadectw lekarskich.**

Ponownie wypływa pytanie, czy jest dopuszczalne poświadczanie chorym niezdolności do pracy z mocą wsteczną. Samo przez się jasne jest, że na ogół nie da się to usprawiedliwić. Każdy chory musi być w stanie w dniu chorowania odwiedzić lekarza lub go do siebie

Erkrankung einen Arzt aufzusuchen oder ihn zu sich zu bitten, wenn ein Anspruch auf Leistung gegenüber seiner Dienststelle oder einer Krankenkasse erhoben wird auf Grund einer vom Arzt bescheinigten Arbeitsunfähigkeit. Wer das nicht tut, ist entweder nicht krank oder er ist nachlässig und hat die Folgen dieser Nachlässigkeit zu tragen. Ganz besonders gilt dies für die heutigen Kriegsverhältnisse, wo jede Arbeitskraft dringend benötigt wird. Hier muß der Arzt sich seiner Verantwortung besonders bewußt bleiben und es vermeiden, durch Ausstellung von nicht streng objektiven Attesten Angriffsflächen zu bieten. Ausnahmen können hierbei natürlich vorkommen, z. B. wenn der Arzt nicht da war, als ihn der Patient aufsuchen wollte oder wenn der Arzt erst einen Tag nach der Bestellung den Patienten aufsuchen konnte, was bei der außerordentlichen beruflichen Überlastung der Ärzte in der Kriegszeit durchaus vorkommen kann.

Selbstverständlich ist es auch absolut unzulässig, Krankheitsbescheinigungen und Arbeitsunfähigkeitsbescheinigungen durch nicht ärztliche Personen ausstellen zu lassen. Was der Arzt nicht selbst gesehen und angeordnet hat, darf er natürlich auch nicht bescheinigen. Das widerspricht absolut der ärztlichen Berufsauffassung, außerdem ist es strafbar. Wenn ein Arzt auf Urlaub oder auf Dienstreise abwesend war und keinen Vertreter stellen konnte, was aber unter allen Umständen versucht werden muß, haben diejenigen Patienten, welche Bescheinigungen vom Arzt verlangen, solange zu warten.

Der Geschäftsführender Leiter:
Dr. Seyffert

zaprosić, jeżeli na podstawie niezdolności do pracy poświadczonej przez lekarza istnieje wobec jego placówki służbowej lub ubezpieczalni roszczenie o świadczenie. Kto tego nie czyni, albo nie jest chory, albo jest niedbały i winien ponieść skutki tego niedbalstwa. Szczególnie zaś odnosi się to do dzisiejszych stosunków wojennych, gdy koniecznie potrzebuje się każdej siły roboczej. Tutaj lekarz musi szczególnie pamiętać o swej odpowiedzialności i unikać dawania powodów do zaczepienia przez wystawianie świadectw nie będących ściśle objektywnymi. Naturalnie, mogą przy tym zachodzić wyjątki, np. jeżeli lekarz był nieobecny, gdy pacjent chciał go odwiedzić, albo jeżeli lekarz mógł odwiedzić pacjenta dopiero następnego dnia po wezwaniu, co przy nadzwyczajnym przeciążeniu zawodowym lekarzy w czasie wojny może się zupełnie łatwo zdarzyć.

Rzecz oczywista, zupełnie niedopuszczalne jest pozwalać na wystawianie poświadczeń chorobowych i poświadczeń niezdolności do pracy przez osoby nie będące lekarzami. Czego lekarz sam nie widział i nie zarządził, tego naturalnie nie wolno mu stwierdzać. Sprzeciwia się to absolutnie pojmowaniu zawodu lekarskiego, ponadto jest to karalne. Jeżeli lekarz był nieobecny z powodu urlopu lub podróży służbowej i nie mógł postarać się o żadnego zastępcę, o co jednak musi się bezwzględnie starać, wówczas tacy pacjenci, którzy żądają poświadczeń od lekarza, winni czekać na jego powrót.

P. o. Kierownika:
Dr Seyffert

**Gesundheitskammer
im Generalgouvernement**

Krakau, den 10. Juni 1943.

BEKANNTMACHUNG

Betrifft: **Genehmigungspflicht bei Umsiedlung der Heilberufler.**

Da in letzter Zeit gehäuft Fälle aufgetreten sind, daß nichtdeutsche Heilberufler ohne Genehmigung ihres zuständigen Kreisarztes in einen anderen Kreis oder Distrikt umsiedeln, was die gesundheitliche Betreuung der ganzen Bevölkerung im Generalgouvernement zu gefährden geeignet ist, wird erneut bekanntgegeben:

Wer ohne Erlaubnis seines bisherigen Kreisarztes und desjenigen des Zuzugsortes seinen bisherigen Wohnsitz verläßt, wird von der Gesundheitskammer auf dem Disziplinarwege bestraft. In besonders schweren Fällen kann auch auf Entziehung der Genehmigung zur Berufsausübung erkannt werden.

Wenn ein nichtdeutscher Heilberufler umzusiedeln beabsichtigt, hat er bei seinem Kreisarzt ein Umsiedlungantragsformular abzuverlangen, welches auszufüllen und über den Kreisarzt der Distriktsgesundheitskammer einzureichen ist.

Erst nach Zustellung der schriftlichen Genehmigung seitens des zuständigen Leiters der Distriktsgesundheitskammer darf der nichtdeutsche Heilberufler seinen Wohnsitz wechseln.

**Izba Zdrowia
w Generalnym Gubernatorstwie**

Kraków, dnia 10 czerwca 1943.

OBWIESZCZENIE

Dot.: **Obowiązku uzyskiwania zezwoleń na zmianę miejsca zamieszkania członków zawodów leczniczych w GG.**

Ponieważ w ostatnim czasie wzmogły się wypadki przesiedlania się do innego powiatu lub okręgu nieniemieckich członków zawodów leczniczych bez zezwolenia ich właściwego lekarza powiatowego, co mogłoby zagrażać zdrowotnej opiece nad całą ludnością w Gen. Gubernatorstwie, podaje się ponownie do wiadomości:

Kto opuszcza swe dotychczasowe miejsce zamieszkania bez zezwolenia swego dotychczasowego lekarza powiatowego i takiegoż lekarza miejsca przybycia, będzie ukarany przez Izbę Zdrowia w drodze dyscyplinarnej. W przypadkach szczególnie ciężkich można będzie orzec także odebranie zezwolenia na wykonywanie zawodu.

Jeżeli nieniemiecki członek zawodu leczniczego zamierza się przesiedlić, winien on od swego lekarza powiatowego zażądać formularza wniosku o przesiedlenie, który to formularz należy wypełnić i przez lekarza powiatowego wnieść do Okręgowej Izby Zdrowia.

Dopiero po doręczeniu pisemnego zezwolenia ze strony właściwego Kierownika Okręgowej Izby Zdrowia wolno nieniemieckiemu członkowi zawodu leczniczego zmienić swe miejsce zamieszkania.

Im Interesse einer geordneten Geschäftsführung werde ich in Zukunft derart mir bekannt gewordene Fälle aufs Schärfste auf Grund der mir zustehenden Disziplinargewalt ahnden.

Der Geschäftsführende Leiter:
Dr. Seyffert

In Ergänzung der obigen Bekanntmachung mache ich darauf aufmerksam, daß eine genehmigte Anstellung durch eine Sozialversicherungskasse, einen Gewerbebetrieb usw. nicht als Freibrief gilt. Hat ein Heilberufler sich um eine ausgeschriebene Stelle, und zwar außerhalb seines bisherigen Wohnsitzes beworben, und hat er auch die Einstellungsgenehmigung erhalten, so ist er trotzdem verpflichtet, den Umsiedlungsantrag über den Kreisarzt an seine Distriktsgesundheitskammer zu stellen.

Wenn nicht ganz zwingende Gründe im Interesse der gesundheitlichen Betreuung der Bevölkerung vorliegen, steht einem Umsiedlungsantrag in diesem Falle nichts im Wege.

Dieses gilt in erster Linie für die ständig im Amtsblatt veröffentlichten freien Stellen der Sozialversicherungskassen in den verschiedenen Distrikten.

Der kaufm. Geschäftsführer:
W. v. Würzen

W interesie uporządkowanego toku spraw będę na przyszłość na podstawie przysługującej mi władzy dyscyplinarnej karał jak najostrzej tego rodzaju przypadki dochodzące do mej wiadomości.

P. o. Kierownika:
Dr Seyffert

W uzupełnieniu powyższego obwieszczenia zwracam uwagę na to, że zezwolenie udzielone na zatrudnienie w Ubezpieczalni Społecznej, w zakładzie przemysłowym itd. nie stanowi dokumentu zwalniającego od powyższego obowiązku. Jeżeli członek zawodu leczniczego ubiegał się o stanowisko, na które rozpisano konkurs, a mianowicie poza dotychczasowym miejscem zamieszkania, i uzyskał zezwolenie na zatrudnienie, jest on pomimo to obowiązany postawić poprzez lekarza powiatowego do swej Okręgowej Izby Zdrowia wniosek o przesiedlenie.

Jeżeli nie będą zachodzić szczególnie ważne powody w interesie zdrowotnej opieki nad ludnością, to w takim przypadku nic nie sprzeciwia się wnioskowi o przesiedlenie.

Odnosi się to w pierwszym rzędzie do ogłaszanych stale w Dzienniku urzędowym wolnych posad ubezpieczalń społecznych w poszczególnych okręgach.

Zarządca gospodarczy:
W. v. Würzen

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY W KRAKOWIE
na dzień 27. 6. 1943 r.

Lekarze ogólni:
- Dr Swatowa Maria, Smoleńska 22
- Lek. Szarszaniewicz Janina, T. Kościuszki 46
- Lek. Szczerbiński Marian, Grabowskiego 7
- Lek. Szczurkowski Cyprian, Krowoderska 55
- Lek. Szczytowski Jan, Siemiradzkiego 29
- Lek. Szyszko Władysław, Floriańska 13
- Lek. Trochimowska Maria, Starowiślna 84

Lekarze chorób kobiecych:
- Dr Mistelski Paweł, Zyblikiewicza 10
- Dr Morawski Karol, Reichsstrasse 45
- Dr Nowak Gustaw, Kalwaryjska 7

Lekarze chorób dziecięcych:
- Lek. Kapłańska Jadwiga, Krowoderska 37
- Dr Kuligowa Janina, Pierackiego 5

Chirurdzy:
- Dr Redelbach Tadeusz, Krowoderska 61
- Lek. Spławiński Jan, Mazowiecka 8

Dermatolog:
- Lek. Piechocki Marian, Starowiślna 33

Neurolog:
- Dr Golonka Kazimierz, Mikołajska 9

Lekarze-dentyści:
- Dr Chutkowski Tadeusz, Zygmunta Augusta 5
- Lek. Stalony-Dobrzańska Maria, Kaz. Wielkiego 89
- Lek. Stankiewicz Witold, Pierackiego 25
- Lek. Urbanowicz Zofia, Starowiślna 42

Uprawniony technik dentystyczny:
- Kowalski Roman, Szlak 41

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY W KRAKOWIE
na dzień 4. 7. 1943 r.

Lekarze ogólni:
- Lek. Twardowski Marian, Rakowicka 11 a
- Dr Tubiasz Stanisław, Lubomirskiego 37
- Lek. Urbański Bolesław, Czyżówki 31
- Lek. Wieja Jan, Sebastiana 10
- Dr Wilczyński Ludwik, Grodzka 60
- Dr Wilk Julian, Prokocim, ks. Sapiehy 5
- Lek. Woźniakiewicz Stanisława, Starowiślna 41

Lekarze chorób kobiecych:
- Dr Nowak Stanisław, Floriańska 47
- Dr Piotrowski Kazimierz, Długa 60
- Dr Rychliński Wacław, Außenring 2

Lekarze chorób dziecięcych:
- Dr Kowalska Zofia, Gnieźnieńska 5
- Dr Lewkowicz Ksawery, Krowoderska 19

Chirurdzy:
- Dr Stypa Mieczysław, Zyblikiewicza 5
- Dr Sznajder Włodzimierz, Starowiślna 4

Dermatolog:
- Dr Pruski Piotr, Grodzka 3

Neurolog:
- Dr Gradziński Adam, Starowiślna 20

Lekarze-dentyści:
- Dr Czadowski Edmund, Radziwiłłowska 8
- Lek. Aumüller Irena, Bronowicka 37
- Lek. Jaśkiewicz Jan, Floriańska 19
- Lek. Urbanowicz Zofia, Starowiślna 42
- Lek. Dobrzańska, Karmelicka 23

Uprawniony technik dentystyczny:
- Tarczydło Jan, Szlak 23

Druk: Z. K. W. Kraków, Universitätsstraße 19a